

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๑
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	ธ.ค. 60	ม.ค. 61	% เปลี่ยนแปลง ธ.ค.60/ม.ค. 61	ม.ค. 60	% เปลี่ยนแปลง ม.ค. 60/61
1. ปลาหมึกบรรจุกระป๋อง	578.51	590.91	2.09	745.63	-26.18
2. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	314.51	323.73	2.85	323.01	0.22
3. อาหารสัตว์	181.28	240.87	24.73	180.39	25.11
4. ข้าว	169.79	160.42	-5.84	131.61	17.96
5. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	161.62	129.65	-24.65	29.76	77.04
6. ผลไม้สด	4.83	6.05	20.16	3.44	43.18
7. ยางพาราและผลิตภัณฑ์	1.32	0.85	-55.29	0.00	100.00
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	988.03	928.32	-6.43	986.08	-6.22
รวมสินค้าเกษตร	2,399.84	2,380.80	-0.79	2,399.92	-0.80

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดยังเป็นสินค้าประมง โดยมีมูลค่าการนำเข้าในเดือน ม.ค. ๖๑ รวมกัน ๑,๐๔๔.๒๙ ล้านบาท ลดลงจากเดือน ธ.ค. ๖๐ ซึ่งมีมูลค่า ๑,๐๕๔.๖๔ ล้านบาท เพียงเล็กน้อยหรือร้อยละ ๐.๐๑ โดยเป็นการนำเข้าปลาหมึกบรรจุกระป๋องมากที่สุด ส่วนกุ้งแช่แข็งมีมูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ ๒๔.๖๕ เมื่อเทียบกับเดือน ธ.ค. ๖๐
- ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙/๖๐ ของออสเตรเลีย ออสเตรเลียนำเข้าสินค้าเกษตรจากทั่วโลกมูลค่า ๕๒๓,๓๗๐ ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๓๖ ออสเตรเลียนำเข้าสินค้าจากนิวซีแลนด์มากเป็นอันดับที่ ๑ รองลงไป ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และไทย สัดส่วนการนำเข้าร้อยละ ๒๐.๐, ๙.๗, ๖.๗ และ ๕.๕ ตามลำดับ โดยนำเข้าจากไทยมูลค่า ๒๘,๗๗๔ ล้านบาท ซึ่งมูลค่าการนำเข้าจากไทยลดลงร้อยละ ๐.๑๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
- สินค้าเกษตรและอาหารที่ออสเตรเลียนำเข้าสูงสุด ได้แก่ อาหารแปรรูป เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์จากอัญมณี อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผลไม้และถั่ว และอาหารทะเลแปรรูป ตามลำดับ สินค้าที่นำเข้าจากไทยสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประมง อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์อัญมณี อาหารสัตว์ และข้าว ตามลำดับ โดยไทยมีส่วนแบ่งการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ประมงสูงสุดคือร้อยละ ๒๓.๙ มูลค่า ๑๑,๙๔๖ ล้านบาท ส่วนใหญ่ได้แก่ ปลาหมึกบรรจุกระป๋องและกุ้งแช่แข็ง
- ออสเตรเลียนำเข้าข้าวจากทั่วโลกมูลค่า ๔,๗๘๙ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๘.๕๘ โดยนำเข้าจากไทยสูงสุดตลอด ๕ ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ ๔๐ มูลค่า ๑,๙๑๔ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการนำเข้าข้าวจากไทยลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๔.๑๓ ซึ่งเป็นปลายข้าวที่นำเข้าลดลง ในขณะที่นำเข้าข้าวขาวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม ออสเตรเลียมีการผลิตข้าวหอมมะลิ (Jasmine rice) ได้เองแล้ว คุณภาพและความหอมเทียบเท่า แต่ราคายังสูงกว่าข้าวจากเอเชีย

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

สินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้า

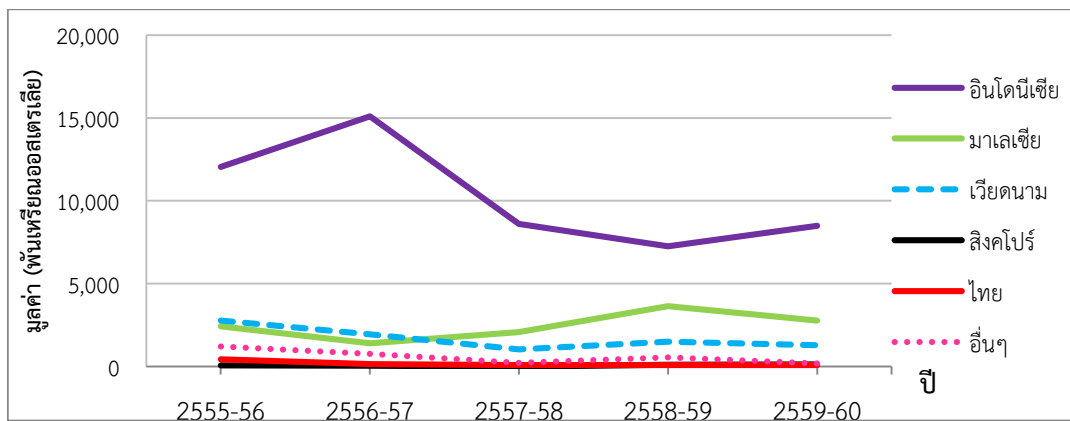
- ในเดือน ม.ค. ๖๑ ออสเตรเลียตรวจพบสินค้าพืชจากไทยไม่ผ่านมาตรฐานจำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ การตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชชนิด Chlorpyrifos, Myclobutanil, Difenconazole, Propiconazole และ Metalaxyl ในพริกแดง (Rec chili) ๑ ครั้ง ตรวจพบสาร Carbenzimidazole ในลำใยแห้งไร้เมล็ด (Dried longan seedless) จำนวน ๑ ครั้ง โดยทั้ง ๒ รายการเป็นสินค้าที่ส่งออกโดยบริษัทส่งออกรายหนึ่ง บริษัทนี้มีสถิติสินค้าถูกปฏิเสธอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เนื่องจากสารกำจัดศัตรูพืชต้องห้ามหรือเกินมาตรฐาน โดยบริษัทรวบรวมสินค้าจากผู้ผลิตหลายรายเพื่อส่งออก ครั้งที่ ๓ เป็นการตรวจพบเชื้อจุลินทรีย์ Salmonella ในพริกป่น (Crushed chili) เป็นสินค้าที่ผลิตและส่งออกโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่ง
- ตั้งแต่วันที่ ๖ ก.ค. ๖๐ ซึ่งออสเตรเลียประกาศยกเลิกการระงับการนำเข้ากุ้งดิบ จนถึงวันที่ ๙ ก.พ. ๖๑ มีการนำเข้าสินค้ากุ้งดิบมายังออสเตรเลียแล้วจำนวน ๓๐๘ ตู้ (Consignments) โดยนำเข้าจากไทยจำนวน ๖๙ ตู้ มีการตรวจพบตัวอย่างติดเชื้อ WSSV (White Spot Syndrome Virus) แล้วจำนวน ๔ ตู้ ในจำนวนนี้มีสินค้ากุ้งดิบจากไทยจำนวน ๑ ตู้ (ตรวจพบเมื่อวันที่ ๑๕ ก.พ. ๖๑) เป็นสินค้าที่ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่งของไทย ผู้นำเข้าตัดสินใจส่งสินค้ากลับออกไปจากออสเตรเลียแล้ว

ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- สินค้าเกษตรของไทยประสบปัญหาถูกปฏิเสธบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเนื่องจากสารกำจัดศัตรูพืชตกค้าง ทั้งชนิดที่ห้ามใช้หรืออนุญาตให้ใช้ได้แต่มีกบฏเกินมาตรฐาน จำเป็นต้องแจ้งผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องรับทราบ และดำเนินมาตรการเข้มงวดกับผู้ที่ถูกปฏิเสธสินค้าบ่อยครั้ง เช่น กำหนดให้ต้องวิเคราะห์สารตกค้างก่อนการส่งออก และรับซื้อหรือรวบรวมสินค้าจากสวนหรือฟาร์มที่ได้มาตรฐาน GAP
- สินค้ากุ้งจากไทยยังเป็นที่ต้องการของผู้นำเข้าออสเตรเลียอยู่มาก อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องเข้มงวดในเรื่องมาตรฐานคุณภาพ และต้องเพิ่มศักยภาพด้านการตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการโรคสัตว์น้ำของกรมประมง

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย

- ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙/๖๐ ออสเตรเลียนำเข้ายางธรรมชาติมูลค่า ๓๒๔ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๑.๗ โดยนำเข้าจากอินโดนีเซียมากที่สุดร้อยละ ๖๕.๖ หรือมูลค่า ๒๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๑๖.๙ ในขณะที่มีการนำเข้าจากไทยเพียง ๒.๑ ล้านบาทหรือร้อยละ ๐.๗ ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๖.๑๙

- การนำเข้ายางธรรมชาติของออสเตรเลียนั้นแนวโน้มลดลง เนื่องมาจากการปิดตัวลงของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในออสเตรเลีย เดิมมีการนำเข้ายางและผลิตภัณฑ์ยางเป็นจำนวนมากเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบรถยนต์ โดยรถยนต์ยี่ห้อ Holden ปิดกิจการเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ สิ้นสุดการประกอบรถยนต์ทั้งหมด เนื่องจากตลาดมีขนาดเล็กและผู้บริโภคนิยมรถยนต์นำเข้าจากต่างประเทศ
- อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ของไทยพบว่า ออสเตรเลียนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางของไทยในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๗.๑

๕. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- การส่งออกสินค้าโดยรวมจากไทยมายังออสเตรเลียในเดือนมกราคม ๒๕๖๑ ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๗ โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัวได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องปรับอากาศ ผลิตภัณฑ์ยาง และน้ำมันสำเร็จรูป
- การแข่งขันของเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ออสเตรเลียอาจส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าสินค้าจากไทย

๖. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- แนวโน้มการบริโภคสินค้าของชาวออสเตรเลียในปี ๒๕๖๑ กลุ่มผู้บริโภค Millennial และกลุ่ม Generation Z (อายุระหว่าง ๑๘-๓๕ ปี) ซึ่งมีประมาณ ๔.๒ ล้านคนของจำนวนประชากรออสเตรเลียทั้งหมดประมาณ ๒๕ ล้านคน ซึ่งมีสื่อดิจิทัลเป็นกลไกขับเคลื่อนและมีอิทธิพลต่อแนวโน้มการบริโภคสินค้าและบริการมากที่สุดในปัจจุบัน ต้องการความสะดวกสบายแต่ไม่ต้องการสินค้าแฟชั่นหรืออาหารสำเร็จรูป ผลการสำรวจโดย Nielson พบว่า ชาวออสเตรเลียมากกว่าครึ่งพยายามหลีกเลี่ยงอาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย โดยใน ๕ ปีที่ผ่านมา ชาวออสเตรเลียที่บริโภคอาหารมังสวิรัตมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๘ ร้อยละ ๑๑ นิยมเลือกซื้ออาหารสดหรือแช่เย็น และร้อยละ ๑๕ เลือกซื้อสินค้าออร์แกนิกส์ ผู้บริโภคที่ใส่ใจต่อสุขภาพมีสัดส่วนร้อยละ ๑๗ ของประชากรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๕๔ ปี กลุ่มชาวออสเตรเลียที่มีเชื้อสายต่างชาติ (Ethnic Australians) ซึ่งเป็นชาวออสเตรเลียที่เกิดในต่างประเทศมีประมาณ ๑๗.๖ ล้านคน ในปี ๒๕๕๙ จากสถิติพบว่า มีชาวออสเตรเลียเชื้อสายเอเชียสูงถึงร้อยละ ๓๙.๗ ของประชากรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนและอินเดีย ซึ่งชาวออสเตรเลียเชื้อสายต่างชาติเป็นกลุ่มที่นิยมเลือกซื้ออาหารสด และหลีกเลี่ยงการซื้อของหวานและสินค้าแฟชั่น ร้อยละ ๓๔ เลือกซื้อสินค้าออร์แกนิกส์ ข้อมูลนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการผลิตและส่งออกอาหารของไทย โดยเฉพาะผู้ผลิตและส่งออกสินค้าออร์แกนิกส์หรือสินค้าอินทรีย์